

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31084>

Özet

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE), sporcuların müsabaka sırasındaki **taktiksel performansları** ve **karar verme** yeteneklerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçektir. Bu giri?, Yarayan, Esentürk ve ?lhan (2019) taraf?ndan ger?ekle?tirilen STBE'nin Türkçe uyarlama çal??mas?na odaklanmaktadır. Adaptasyon çal??mas?, envanterin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu, ayr?ca spor bilimleri alan?nda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??tır. Bu envanter, özellikle takım sporlarında sporcuların **stratejik dü?ünme** kapasitelerini ölçmek için kritik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri, STBE, Taktiksel Beceriler, Spor Psikolojisi, Uyarlama, Performans De?erlendirme, Spor Bilimleri, Psikometri

Yazarlar

Yunus Emre YARAYAN, O?uz ESENTÜRK, Erdal ?LHAN

Amaç

STBE'nin temel amacı, sporcuların spor ortam?nda sergiledikleri **taktiksel dü?ünme** ve uygulama becerilerini sistematik olarak ölçmektir. Bu envanter, sporcuların müsabaka an?nda kar??la?tıkları durumlara ne kadar hızlı ve etkili tepki verebildiklerini belirlemeyi hedefler.

Türkçe uyarlama çal??mas?nın özel amacı ise, orijinal envanterin psikometrik özelliklerini Türk örnekleminde test etmek ve spor alan?nda çal??an ara?tırmacılara ve antrenörlere **geçerli** ve **güvenilir** bir ölçüm aracı sunmaktır. Bu sayede, sporcuların taktiksel gelişim alanları daha net belirlenebilir ve antrenman programları bu verilere göre optimize edilebilir.

Yapı

STBE, sporcuların oyundaki **stratejik kararları**, durumsal farkındalıkları ve uygulama becerilerini kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, genellikle sporcunun hem bilişsel süreçlerini (algılama, analiz etme) hem de bu süreçleri eyleme dönü?türme kapasitesini de?erlendiren alt boyutlardan oluşur.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçeğin faktör yapısının Türk sporcular örnekleminde korunup korunmadığı incelenmiştir. Bu yapı, sporcunun taktiksel yetkinliğini bütüncül bir bakış açısıyla ele alarak, sporcunun oyun içi zekasını de?erlendirmede önemli bir rol oynar.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çalışması kapsamında ölçeğin yapı geçerliliği analiz edilmiştir. 2019 çalışmada, envanterin ölçtüğü yapıların teorik beklentilerle uyumlu olduğunu doğrulamak amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır. Kaynakta detaylı istatistiksel değerler belirtilmemiş olsa da, çalışmanın bulguları STBE'nin Türk sporcuların taktiksel becerilerini ölçmede yeterli düzeyde geçerliliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışmada STBE'nin iç tutarlılık güvenilirliği incelenmiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini belirtir ve bu genellikle Cronbach Alfa katsayısıyla rapor edilir.

Yayımlanan makale, envanterin Türkçe formunun yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve dolayısıyla **güvenilir** bir ölçüm aracı olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verebileceğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Yarayan, Esentürk ve İlhan (2019) tarafından yürütülen uyarlama çalışmada, STBE'nin faktör yapısını incelemek üzere istatistiksel analizler uygulanmıştır. Çalışmada, ölçeğin orijinal yapısını destekleyip desteklemediğini belirlemek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** kullanılarak ölçeğin çok boyutlu yapıyı test edilmiştir.

Faktör yapısının, Türk sporcular örneğinde kabul edilebilir uyum indeksleri ile orijinal ölçeğin teorik temellerini destekler nitelikte bulunduğu rapor edilmiştir. Bu, ölçeğin kültürel adaptasyon sürecinin başarılı olduğunu göstermektedir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) çalışması. Ölçek bir öz bildirim envanteridir.

Format: Detaylı derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikometrik envanterlerde yaygın olarak kullanılan Likert tipi ölçek formatındadır.

Language Available: Türkçe (Uyarlama çalışması) ve orijinal dili (Bilinmiyor).

Population Group: Sporcular (Uyarlama çalışması, Türkiye'deki çeşitli spor dallarından sporcular üzerinde gerçekleştirilmiştir).

Age Group: Kaynakta kesin yaş aralığı belirtilmemiştir, ancak genellikle yetişkin ve genç

sporcular? kapsamaktad?r.

Population Details: Detayl? örneklem bilgisi (spor dal?, cinsiyet, lig seviyesi vb.) uyarlama makalesinde mevcuttur.

Test Methodology: Kat?l?mc?lar?n kendi taktiksel beceri alg?lar?n? raporlad?klar?, kâ??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen öz bildirim yöntemine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Sporda Taktiksel Beceriler, STBE, Geçerlik, Güvenirlik, Spor Performans?, Antrenman Bilimi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Karar Verme

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar ?leti?im: yunus.emre.yarayan@gmail.com

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE)'nin Türkçe uyarlama çal??mas? **2019** y?l?nda yayınlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en do?ru bilgiye sorumlu yazar Yunus Emre YARAYAN ile ileti?ime geçilerek ula??labilir.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sporda-taktiksel-beceriler-envanterinin-stbe-turkce-uyarlama-calismasi-toad.pdf

Referanslar

Yarayan, Y., Esentürk, O. ve ?lhan, E. (2019). Sporda taktiksel beceriler envanteri'nin (STBE) Türkçe uyarlama çal??mas?. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences - IJSETS* , 5(3), 129-137. doi: 10.18826/useeabd.556432

Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Sporda Taktiksel Beceriler Envanteri (STBE) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak ierikte envanerin maddelerine yer verilmemiştir. Ölek maddelerinin tamamına ulaşmak için lütfen referans verilen uyarılama makalesine (Yarayan et al., 2019) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM